

2021 års Verksamhetsplan

Fastställd av styrgruppen 2020-11-03

SITES

Om SITES: SITES (Swedish Infrastructure for Ecosystem Science) är en **distribuerad nationell infrastruktur för terrester och limnisk fältforskning**. Ekosystem, klimat och levande organismer står i fokus med tillämpningar inom ekologi och de areella näringarna. SITES kärnverksamhet är för närvarande kopplad till nio forskningsstationer: Abisko, Asa, Erken, Grimsö, Lönnstorp, Röbbäcksdalen, Skogaryd, Svartberget och Tarfala, Utöver dessa är Bolmens forskningsstation associerad till SITES. Stationerna är lokaliserade över hela Sverige, i olika klimatzoner och landskap och erbjuder forskningsmöjligheter i en mängd relevanta ekosystem och naturtyper, såsom jordbrukslandskap, skogsmark, fjällområden, våtmarker, olika typer av sjöar och vattendrag. Infrastrukturen stöds av Vetenskapsrådet tillsammans med huvudmännen för stationerna, dvs. Göteborgs universitet, Polarforskningssekreteriatet, Sveriges Lantbruksuniversitet (koordinator), Stockholms universitet och Uppsala universitet. SITES erbjuder alla forskare, oavsett organisatorisk hemvist, möjlighet att använda SITES som resurs i sin forskning. SITES ska främja högkvalitativ forskning genom ett aktivt forskarstöd. För att åstadkomma detta tillhandahålls infrastruktur men SITES bistår även med expertkunskap och tillhandahåller olika typer av bakgrundsdata. För en framgångsrik utveckling av verksamheten förs en aktiv dialog med forskarsamhället.

SITES inkluderar många olika naturtyper, vilket underlättar genomförandet av nyskapande och storskaliga studier och experiment som inkluderar flera olika ekosystem i skilda klimatzoner. Genom strategisk och praktisk samverkan kan resurser användas effektivt vilket möjliggör långsiktig stabilitet och vidareutveckling av infrastrukturen och det stöd som kan erbjudas. Denna samverkan sker delvis inom de tre tematiska programmen SITES Water, SITES Spectral och SITES AquaNet, samt genom kompetensutbyte, datasamordning och kommunikationsarbete.

År 2021 är det fjärde året i nuvarandefemåriga finansieringsperiod från Vetenskapsrådet (VR). Stödet från VR uppgår till 21 448 kkr/år och medfinansiering från SITES parter uppgår till motsvarande belopp. Under 2021 kommer VR öppna för ansökan om finansiering för perioden 2023-2027. Ansökningsarbetet är en viktig del av SITES

planerade verksamhet för 2021, jämte ett intensifierat arbete med att marknadsföra infrastrukturen och de data vi tillhandahåller mot existerande och nya användare. Detta måste planeras och genomföras med hänsyn till pågående pandemi och de restriktioner som gäller för resor och större sammankomster. Vidare avser vi att vidareutveckla arbetet med tillgängliggörande av data med särskilt fokus på projektdata, samordning och effektivisering av mätprogram samt kompetensutbyte mellan stationerna. Generellt ska SITES verksamhet vid forskningsstationerna och centralt inom sekretariatet genomsyras av hög kvalitet, öppenhet och ett jämställdhetsperspektiv.

För 2021 prioriteras följande verksamhetsområden:

- **Marknadsföring av SITES och SITES dataportal på hemsida, nyhetsbrev, sociala medier, konferenser/möten och riktad marknadsföring mot relevanta kompetenscenter inom och utom landet. Målet är att öka kännedomen om SITES och få en större användarbas.**
- **Fortsatt publicering av centrala data från de tematiska programmen samt intensifierad och utökad publicering av stations- och forskningsprojektspecifika data.**
- **Samarbete och samordning med andra infrastrukturer och nätverk, med särskilt fokus på eLTER.**

För 2021 års budget föreslås endast marginella förändringar i fördelningen mellan stationerna jämfört med föregående år.

Omsatt i praktik planeras följande aktiviteter och fokusområden inom respektive budgetmodul utöver den löpande och förvaltande verksamheten:

Modul 1 - Ledning och administration

Denna modul avser verksamhet som krävs för att styra och organisera verksamheten utifrån det konsortieavtal som upprättats mellan parterna.

- a. Arbeta för att säkra framtida nationell finansiering. Konkret innebär detta att skicka in en ansökan om fortsatt finansiering till VR samt identifiera och initiera en dialog med huvudmän och andra potentiella finansiärer.
- b. Utveckla och leda marknadsföringsinsatser för ett ökat antal användare och projekt. I detta ingår nyhetsbrev riktade mot stationspersonal respektive potentiella användare, strategiskt och aktivt användande av sociala medier (främst twitter och facebook) och frekvent och informativ uppdatering och utveckling av SITES webbplats. Under 2021 ämnar även sekretariatet att om möjligt genomföra minst fem besök vid centrubildningar eller institutioner för att öka antalet användare (konkretiseras i SITES Kommunikationsplan 2021)
- c. Bidra med programinnehåll på relevanta forskarmöten såsom Vattendagarna och Oikos. Såväl fysiska som virtuella möten beaktas.

- d. Tillsammans med LTER Sweden vidareutveckla engagemanget i eLTER och dess utveckling inom ESFRI.
- e. Tillgängliggöra och marknadsföra biologiska data från SITES e-DNA kampanj och Lifeplan-projektet, samt i samverkan med SBDI etablera rutiner för framtida datahantering och lagring av denna typ av forskningsdata.
- f. Introducera SITES för en ny styrgrupp och etablera rutiner för effektiv kommunikation mellan styrgrupp-sekretariat och stationer.
- g. Genomföra en konferens anpassad för SITES stationspersonal med parallella sessioner som anknyter till den dagliga verksamheten (fältsäkerhet, forskningskommunikation, eller liknande). Framflyttat från 2020 pga rådande smittskyddsrekommendationer.

Modul 2 - Datahantering

Denna modul avser verksamhet som bidrar till att data insamlade vid stationerna och inom de tematiska programmets mätprogram görs fritt tillgängliga i en användarvänlig och modern e-infrastruktur. Här ingår också verksamhet som syftar till att synliggöra forskningsprojekt och stationernas verksamhet.

- a. Rutiner och arbetsflöden för att tillgängliggöra nya datatyper såsom data som är specifika för en eller ett fåtal stationer samt data insamlade av forskargrupper verksamma vid stationerna. Uppgiften delas med modul 4.
- b. Kontinuerlig uppdatering av SITES dataportal med exempelvis nya väderdata, andra dataserier och nya data från de tematiska programmen.
- c. Upprätta rutiner för uppladdning av projektdata från externa användare till dataportalen. Huvudfokus på det tematiska programmet AquaNet
- d. Vidmakthålla, effektivisera och validera våra rutiner och protokoll (bl.a. metadatastandards och kontrollerad vokabulär) för SITES datahantering.
- e. Underhåll och utveckling av INTERACT/SITES GIS samt stöd till stationspersonal för att använda systemet för projektregistrering och rapportering.
- f. Dialog med svenska (SND, SBDI) och internationella initiativ (eLTER) engagerade i publicering och tillgängliggörande av forskningsdata för ökat synliggörande och för att SITES dataresurser ska ha god interoperabilitet.

Modul 3 - Användarstöd (Stationernas verksamhet och ansvar)

Denna modul avser verksamhet som förstärker och utvecklar befintligt användarstöd inom infrastrukturen, med syfte att erbjuda attraktiva forskningsmöjligheter för en bred användarbas. Här ingår stationernas fysiska resurser samt personal som säkerställer infrastrukturens drift och verksamhet. Under 2021 prioriteras följande:

- a. Genomföra riktade marknadsföringsaktiviteter för att attrahera nya användare med särskilt fokus på yngre forskare och nya forskningsområden.

- b. Implementering av INTERACT/SITES GIS och genomförande av utbildning för projektregistrering och nyckeltalsuppföljning vid de individuella stationerna.
- c. Främja och underlätta initiering av forskningsprojekt som använder data eller fysisk infrastruktur vid fler än en forskningsstation inom SITES. Ett aktuellt exempel på detta är Lifeplan-projektet som engagerar ett flertal SITES stationer.

Modul 4 - Mätprogram och datainsamling

Denna modul avser genomförande av miljöövervakning och mätprogram inom SITES samt kvalitetskontroll av insamlade data för tillgängliggörande i SITES dataportal. Pågående mätningar/analyser inom de tematiska programmen ingår också i denna modul. Stationerna är individuellt ansvariga för genomförandet av mätningarna och kvalitetsgranskning av insamlade data inom tilldelad budget. För 2021 prioriteras följande aktiviteter:

- a. Utvärdera pågående mätprogram för framtida effektivisering utan att äventyra värdefulla tidsserier.
- b. Fortsätta arbetet med att förädla data till kvalitetssäkrade högre dataprodukter, t ex flödesuppskattningar av växthusgaser. Detta berör främst SITES Water och Spectral.
- c. Etablera rutiner för att på ett strukturerat sätt samla in dom externa forskarnas egna projektdata för tillgängliggörande i dataportalen. Implementeras vid samtliga stationer. Uppgiften delas med modul 2.
- d. Ökat utbyte av datahanteringsexpertis mellan infrastrukturer, exempelvis genom att bjuda in gästtalare till månatliga interna datahanteringsmöten.

Modul 5 - Tematiska program

Denna modul avser ansvar och verksamhet kopplade till koordinatörer för de tematiska programmen.

- a. Fortsatt konsolidering och revision av de tematiska programmen i enlighet med budgettilldelning och prioriterade forskarbehov.
- b. Marknadsföra det användarstöd, instrumentering och dataresurser som görs tillgängliga för forskare inom SITES Water, SITES AquaNet och SITES Spectral för relevanta användare inom Sverige och internationellt.
- c. Minst en populärvetenskaplig artikel från varje tematisk satsning. Månatliga notiser för nyhetsbrevet.
- d. Tillgängliggöra nyinsamlade och historiska data som tagits fram inom de tematiska programmen. Uppgiften delas med dataansvarig personal inom modul 2 och 4. Samtliga historiskt insamlade data ska vara tillgängliga i portalen innan slutet av 2021.
- e. Utbildning av stationspersonal i rutiner och protokoll för datahantering från insamling till publicering.
- f. Främja och underlätta initiering av forskningsprojekt som använder data

eller fysisk infrastruktur vid fler än en forskningsstation. Detta kan inkludera uppsökande verksamhet för att öka intresset för denna typ av stationsövergripande projekt samt "goda exempel" som stimulerar till framtida projekt som involverar mer än en forskningsstation.